

Dosarul nr.3ra-1253/16

Instanța de fond: Judecătoria Centru mun. Chișinău – L. Brînza

Instanța de apel: CA Chișinău – Iu. Cimpoi, N. Simciuc, N. Craiu

DECIZIE

02 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
judecători

Svetlana Filincova,
Iuliana Oprea, Galina Stratulat,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

examinînd în ședință publică recursul declarat de către Constantin Mitachi în pricina civilă la acțiunea lui Constantin Mitachi împotriva Partidului Politic Noua Opțiune Istorică și Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind declararea nulității actelor administrative,

împotriva deciziei Curtii de Apel Chișinău din data de 07 aprilie 2016,
cu participarea: recurentului Constantin Mitachi și avocatului Tatiana Iovu și reprezentantului Ministerului Justiției Constantin Cachița,

C O N S T A T Ă :

Constantin Mitachi la data de 15 ianuarie 2014 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Partidului Politic Noua Opțiune Istorică (în continuare PPNOI) și Ministerului Justiției privind declararea nulității procedurii de convocare a Congresului al VII - lea al Partidului Național Român (în continuare PNR) din 16 februarie 2013, procesului - verbal al Consiliului Republican al PNR din 20 ianuarie 2013, Congresului al VII- lea al PNR din 16 februarie 2013, Statutului PNR în redacția aprobată la Congresul al VII –lea al PNR, organelor de conducere și control al partidului, care au fost alese la Congresul al VII- lea al PNR din 16 februarie 2013, Congresului al VIII – lea al PNR din 30 martie 2013 în urma căruia a fost modificată denumirea și sigla Partidului Național Român în Partidul Politic Noua Opțiune Istorică și deciziile Ministerului Justiției nr. 45 din 04 martie 2013, nr. 60 din 04 martie 2013 și nr. 85 din 02 mai 2013 (f.d. 2-5, vol. I).

În motivarea acțiunii Constantin Mitachi a indicat, că prin hotărârea Congresului al VI- lea extraordinar al PNR din 24 august 2003 a fost ales în calitate de membru al Consiliului Republican al Partidului, iar ulterior la 30 septembrie 2008

a fost numit în calitate de președinte interimar al PNR. Funcțiile pe care le deține în cadrul Partidului nu au fost anulate, nici revocate pînă în prezent.

La data de 16 februarie 2013 a avut loc Congresul al VII-lea al PNR în cadrul căruia s-a aprobat statutul Partidului în redacție nouă și au fost alese organele de conducere și control. Ulterior, la data de 30 martie 2013 a avut loc al VIII-lea Congres al PNR, în urma căruia a fost modificată denumirea și sigla Partidului Național Român în Partidul Politic Noua Opțiune Istorică.

Prin deciziile Ministerului Justiției nr. 45 și 60 din 04 martie 2013 s-a dispus înregistrarea Statutului PNR în redacția nouă și a președintelui ales, iar prin decizia nr. 80 din 02 mai 2013 s-a înregistrat modificarea denumirii și siglei din Partidul Național Român în Partidul Politic Noua Opțiune Istorică.

Aflînd despre petrecerea Congreselor sus menționate, reclamantul s-a adresat la Ministerul Justiției și alte organe de a lua atitudine și întreprinde măsuri de rigoare privind verificarea legalității întrunirilor și a solicitat să-i fie prezentate pentru cunoștință documentele privitor la Congresele și deciziile adoptate pentru a le contesta, însă aceste cerințe au fost respinse.

Făcînd cunoștință cu materialele și cu modul cum a fost convocată, organizată și desfășurată ședința Consiliul Republican al PNR din 20 ianuarie 2013, Congresul al VII-lea și al VIII-lea al PNR, a constatat încălcări grave a prevederilor statutare de către persoanele care au organizat din numele PNR aceste întruniri.

La data de 11 noiembrie 2013 s-a adresat cu cerere prealabilă Ministerului Justiției cu solicitarea de a anula deciziile nr. 45, 60 din 04 martie 2013 privind înregistrarea Statutului în redacția nouă și înregistrarea președintelui PNR, a deciziei nr 85 din 02 mai 2013 privind modificarea denumirii și siglei PNR.

Prin răspunsul nr. 05/2252 din 11 decembrie 2013 Ministerul Justiției a respins cerințele invocate, explicîndu- i că decizia nr. 85 din 02 mai 2013 a fost adoptată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare, iar asupra deciziilor nr. 45 și 60 din 04 martie 2013 nu s-a expus.

În opinia reclamantului, atît Congresul al VII-lea al PNR cît și Congresul al VIII-lea al PNR, precum și actele aprobate în cadrul acestor întruniri, respectiv și deciziile Ministerului Justiție sunt ilegale.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din data de 16 octombrie 2015 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Constantin Mitachi ca fiind neîntemeiată și depusă tardiv (f.d. 115, vol. III).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 13 noiembrie 2015 Constantin Mitachi a depus apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei hotărîri noi, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă (f.d. 136-137, vol. III).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 07 aprilie 2016 s-a admis apelul declarat de către Constantin Mitachi, s-a casat hotărârea Judecătoriei Centru

mun. Chișinău din data de 16 octombrie 2015 în partea în care acțiunea a fost respinsă ca tardivă și s-a menținut în partea în care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 184, vol. III).

Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016 Constantin Mitachi a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat casarea deciziei contestate, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii (f.d. 200-203, vol.III).

În motivarea recursului recurentul Constantin Mitachi a indicat, că instanțele inferioare nu au examinat cauza cu elucidarea tuturor circumstanțelor importante și nu au dat răspuns la toate argumentele invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. 1 al CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 aprilie 2016, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la data de 25 aprilie 2016, confirmare privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul depus la 30 iunie 2016 se consideră a fi depus în termen.

Conform art.445 alin.1 lit. a) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

În speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus de către Constantin Mitachi neîntemeiat și care urmează să fie respins cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016 din următoarele considerente.

La caz se reține cadrul legal relevant, în vigoare la data derulării acțiunilor contestate de Constantin Mitachi.

Potrivit art. 1 al Legii nr.718-XII din 17 septembrie 1991 privind partidele și alte organizații social-politice, (în vigoare la data înregistrării PNR și până la 28 februarie 2008) partidele sunt asociațiile benevole ale cetățenilor constituite pe baza comunității de concepții, idealuri și scopuri, care contribuie la realizarea voinței politice a unei anumite părți a populației prin cucerire, în mod legal, a puterii de stat și participare la exercitarea ei.

În conformitate cu art. 15 al Legii nr.718-XII din 17 septembrie 1991 partidele și alte organizații social-politice au dreptul să desfășoare activitatea de realizare a scopurilor programatice numai după înregistrarea statutelor lor.

Modificările și completările introduse în statutele partidelor se vor înregistra în modul prevăzut pentru înregistrarea inițială. **La soluționarea chestiunii înregistrării prezența președintelui sau a unui reprezentant al organului executiv, sau al unui alt organ de conducere al partidului este obligatorie.**

Legiuitorul a stabilit organele de condicere ale partidului și atribuțiile acestora.

Astfel, din art. 19 al Legii nr.718-XII din 17 septembrie 1991 stabilește următoarele: *Congresul, conferința partidului și organul permanent de conducere în perioada dintre congrese, conferințe sunt foruri obligatorii de conducere ale partidului.*

Statutele partidelor pot prevedea și alte organe. În acest caz, atribuțiile lor vor fi formulate explicit în statut.

Congresul sau conferința este organul suprem de decizie al partidului.

Congresul sau conferința se convoacă de către organul împuternicit, potrivit reglementărilor statutare, cel puțin o dată la 4 ani.

Delegații la congres sau conferință sunt aleși de organizațiile teritoriale ale partidului. Numărul delegaților se stabilește în funcție de numărul de membri. Procedura de alegere a delegaților se stabilește în statut.

Congresul, conferința partidului sunt deliberative dacă la ele participă cel puțin jumătate din numărul total al delegaților.

Hotărârile organelor partidului se adoptă cu majoritatea simplă de voturi, dacă statutul nu prevede altfel.

Din materialul probatoriu administrat s-a constatat, că Partidul Național Român (PNR) a fost înregistrat în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale la data de 05 martie 1999 (f.d. 245, vol.I)

Constantin Mitachi a indicat, că PNR s-a format pe baza Asociației Victimelor regimului comunist de ocupație și a Veteranilor de război al Armatei Române, el fiind membru al acestui partid.

La 24 august 2003 a fost convocat Congresul al VI-lea Extraordinar al PNR în legătură cu demisia președintelui Ion Buga.

Congresul a ales în calitate de președinte al partidului pe Dionsie Guțu, de asemenea a ales membrii Consiliului Republican în număr de 65 persoane inclusiv și pe Constantin Mitachi, a aprobat modificări în Statutul PNR (f.d.10 verso ,vol.I).

Potrivit pct. 22, 24, 25 ale Statutului PNR, aprobat la Congresul al VI-lea Extraordinar al PNR, organele de conducere ale partidului sunt Congresul, Consiliul Republican, Prezidiul Consiliului Republican cu următoarele atribuții:

- Congresul PNR - adoptă statutul Partidului, programul de lucru și efectuează în ele modificări și completări; adoptă decizii cu privire la crearea sau lichidarea Partidului; examinează și rezolvă cele mai importante probleme incluse în ordinea de zi ce țin de activitatea Partidului, adoptă direcțiile ei principale de activitate; **alege prin vot deschis sau secret și pe bază de alternativă președintele PNR**; alege Consiliul Republican al Partidului din cel puțin 65 membri; alege Comisia de Cenzori; examinează dările de seamă ale Consiliului Republican și ale Comisiei de Cenzori;

- Consiliul Republican al PNR - alege Prezidiul Consiliului Republican; alege vice – președinții (unul - prim-vecepreședinte); convoacă congresele, inclusiv cele

extraordinare; aprobă planuri de activitate ale Prezidiului Consiliului Republican; trasează sarcini curente, apreciază activitatea organelor de conducere centrale și teritoriale; aprobă bugetul Partidului; adoptă declarații privind problemele actuale ale vieții social-politice din republică și din afara ei; prezintă candidaturi la alegerile prezidențiale, parlamentare și locale; Consiliul Republican este convocat la inițiativa Președintelui PNR;

- Prezidiului Consiliului Republican al PNR - coordonează activitatea membrilor și structurii Partidului, **organizează ședințele Consiliului Republican**; formează comisii de experți și grupuri de lucru; ascultă dările de seamă ale Președintelui, vice-președintelui, secretarului, responsabilului pentru presă sau a redactorului, a contabilului și a trezorerierilor; organizează executare hotărârilor Consiliului Republican și ale Congresului; dirigează mijloacele bugetare ale Partidului și prezintă dările de seamă în fața Consiliului Republican; **primește noi membri, asigură evidența lor**, adună donațiile și cotizațiile de membru; contribuie la rezolvarea cererilor și doleanțelor membrilor Partidului; reprezintă PNR în relațiile cu conducerea republicii, cu alte partide și mișcări obștești.

Modificările respective au fost consemnate în registrul cu privire la înregistrarea partidelor, ținut de Ministerul Justiției, la data de 21 octombrie 2003.

Istoricul ascensiunii partidului respectiv demonstrează că la o dată necunoscută Curții, a decedat președintele partidului Dionisie Guțu.

Partidul nu a convocat un congres pentru a alege președintele, interimatul fiind asigurat de mai mulți membri ai partidului. Astfel, din declarațiile lui Constantin Mitachi rezultă, că interimatul președintelui PNR a fost asigurat de către Anatolie Arhide, iar ulterior prin hotărârea Consiliului Republican din 30 septembrie 2008 de către Constantin Mitachi (f.d. 23, vol.I).

Este de menționat că în registrul ținut de Ministerul Justiției nu s-au făcut nici o mențiune cu privire la modificările ce țin de conducerea partidului.

La 28 februarie 2008 a intrat în vigoare Legea nr. 294- XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice, care în art. 10 alin 2 în colaborat cu art. 11 a stabilit: *„orice modificare a statutului sau programului partidului politic se comunică Ministerului Justiției în termen de cel mult 30 de zile de la data adoptării hotărârii respective.*

Ministerul Justiției ține Registrul partidelor politice, care este instrumentul legal de evidență a partidelor politice din Republica Moldova.

Ministerul Justiției este unica instituție investită cu dreptul de a opera modificări în Registrul partidelor politice.

Informația din Registrul partidelor politice este de interes public.

Informația privind înregistrarea partidelor politice, radierea lor din Registrul partidelor politice, privind modificările și completările operate în statutele acestora se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a

Ministerului Justiției. Responsabil de publicarea acestei informații este Ministerul Justiției”.

Instanța de recurs menționează, că în anul 2011 membrii partidului au avut o tentativă de a convoca Congresul ordinar al VII-lea, pe ordinea de zi fiind inclusă și problema alegerii președintelui PNR, fiind ales Valeriu Ciubotaru (f.d. 120, vol.II).

Hotărârile congresului nu au fost validate de către Ministerul Justiției, care prin scrisoarea nr. 05/188 din 10 ianuarie 2012 a informat PNR, că actele prezentate pentru efectuarea modificărilor în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale sunt insuficiente (f.d 125-126, vol.II).

În situația creată Valeriu Ciubotaru a îndeplinit interimarul funcției de președinte al PNR pînă la alegerea noului președinte

Colegiul a remarcat, că la ședința Congresului al VII-lea din 22 octombrie 2011 a fost prezidate de Constantin Mitachi, care nu a înaintat obiecții în privința hotărârilor adoptate la congres.

Mai mult ca atît, instanța de recurs menționează, că la materialele dosarului este anexat originalul actului din 09 ianuarie 2013 de predare – primire a documentelor de constituire a PNR de către Constantin Mitachi către Valeriu Ciubotaru și anume: ștampila, certificatul de înregistrare, certificatul de atribuire a codului fiscal, certificatul de atribuire a condicilor statistice, a Statutului și a altor documente (f.d. 170, vol.III).

Prin transmiterea binevolă a documentelor de constituire a Partidului lui Valeriu Ciubotaru, în mod tacit Constantin Mitachi a acceptat împuternicirile lui Valeriu Ciubotaru în funcție de președinte interimar al PNR.

Fiind nevalidat Congresul din 21 octombrie 2011, Consiliul Republican a convocat repetat Congresul al VII-lea al PNR la data de 16 februarie 2013.

Argumentul recurentului Constantin Mitachi precum că ședința Consiliul Republican a fost convocată la inițiativa lui Valeriu Ciubotaru persoană neîmputernicită, nu poate fi reținut de instanța de recurs, ori chiar Constantin Mitachi a transmis documentele de constituire a PNR noului președinte interimar Valeriu Ciubotaru, la inițiativă căruia s-a convocat ședința Consiliului Republican din 20 ianuarie 2013.

La data de 20 ianuarie 2013 în cadrul ședinței Consiliului Republican al PNR, s-a decis convocarea Congresului al VII-lea al PNR la data de 16 februarie 2013, ora 13:00, totodată, fiind aprobată ordinea de zi a Congresului al VII- lea al PNR și anume alegerea președintelui și aprobarea Statutului PNR și modalitatea de alegere a organelor de conducere și control al PNR (f.d. 127-118, vol.II).

La 16 februarie 2013 s-a desfășurat Congresul al VII- lea al PNR, iar potrivit procesului – verbal al ședinței Congresului s-a decis alegerea lui Victor Alexeev în funcția de președinte al PNR, hotărârea fiind adoptată cu majoritatea calificată de

voturi. De asemenea, în cadrul ședinței Congresului al VII - lea al PNR s-a votat în unanimitate hotărârea privind aprobarea Statutului PNR în redacția nouă.

În acest context, instanța de recurs consideră drept neîntemeiate pretențiile lui Constantin Mitachi cu privire la declararea nulă a deciziilor adoptate la Congresul al VII-lea al PNR cu privire la alegerea președintelui PNR și modificarea Statutului PNR.

Astfel, la data de 04 martie 2013 în baza deciziei nr. 45 Ministerul Justiției a înregistrat Statutul în redacția nouă a PNR în temeiul procesului – verbal al Congresului al VII-lea al PNR din 16 februarie 2013 (f.d.140, vol.I). Tot la data de 04 martie 2013 în baza deciziei nr. 60 Ministerul Justiției în Registrul de Stat al Organizațiilor Necomerciale a operat modificări la capitolul conducerea partidului, în temeiul procesului – verbal al Congresului al VII- lea din 13 februarie 2013 (f.d. 139, vol.II).

Deciziile nr. 45 și 60 din 04 martie 2013 ale Ministerului Justiției au fost contestate de recurentul Constantin Mitachi, care a invocat că acestea urmează a fi anulate ca fiind ilegale și nule.

Aici, instanța de recurs menționează, că potrivit materialelor dosarului, PNR a prezentat Ministerului Justiției setul de documente necesar pentru operarea modificărilor respective (f.d.138,vol.I). Totodată fiind reținut argumentul reprezentantului Ministerului Justiției privind lipsa temeiului juridic în refuzul de a opera modificările respective, întrucât PNR a prezenat tot setul de documente prevăzut de Legea nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007.

Astfel, deciziile Ministerului Justiției nr. 45 și nr. 60 din 04 martie 2013 au fost emise în conformitate cu prevederile art. 8 și 10 ale Legii nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007.

Colegiul a constatat, că la inițiativa președintelui PNR Victor Alexeev la data de 23 februarie 2013 a fost convocată ședința Consiliului Republican, fiind adoptată decizia, prin care s-a decis convocarea Congresului al VIII-lea al PNR la data de 30 martie 2013, cu următoarea ordine de zi, modificarea denumirii, siglei Partidului și aprobarea noului statut (f.d. 172-173, vol.II).

Potrivit procesului –verbal al ședinței Congresului al VIII- lea al PNR din 30 martie 2013 s-a decis modificarea denumirii formațiunii din Partidul Național Român în Partidul Politic Noua Opțiune Istorică, a siglei acestuia și a Statutului PPNOI (f.d. 208-209, vol.II).

Colegiul menționează, că nu există temeuri de declarare a nulității actelor emise în cadrul Congrsului al VIII-lea al PNR, care au fost emise conform prevederilor statutare.

Prin decizia nr. 85 din 02 mai 2013 Ministerul Justiției a operat modificările privind denumirea, simbolica Partidului Politic Noua Opțiune Istorică și aprobarea Statutului (f.d. 2, vol. II), decizie contestată de recurentul Constantin Mitachi.

Instanța de recurs reține, că la emiterea deciziei Ministerul Justiției s-a ghidat de prevederile art. 8 și 10 ale Legii nr. 294-XVI din 21 decembrie 2007 privind partidele politice, astfel, a fost emisă cu respectare competenței și legislației în vigoare.

Analizând argumentele recursului coroborate cu circumstanțele de drept, pe care este întemeiată hotărârea instanței de apel, instanța de recurs consideră că s-a ajuns la o concluzie corectă și argumentată cu privire la respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată. În opinia instanței de recurs, instanța de apel a determinat definitiv circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, apreciind probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art. 130 CPC, multiaspectual, complet, în ansamblul și interconexiunea lor, aplicând corect normele de drept material și procedural, și întemeiat a ajuns la concluzia cu privire la respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. 1, lit. a) și alin. 3 al CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de către Constantin Mitachi.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016 în pricina civilă la acțiunea lui Constantin Mitachi împotriva Partidului Politic Noua Opțiune Istorică și Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind declararea nulității actelor administrative.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova

Judecători:

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas